

Proces diagnostikování

Veronika Najvarová a Zora Syslová

1 Ped MUNI

1

Diagnostika

Jednoslovný název tématu

Dvě slova o tom, jaké téma je

Tři slova popisující, co téma dělá

Věta právě o čtyřech slovech vystihující to podstatné o tématu

Jednoslovný opis tématu (synonymum, metafora, přirovnání)

2 Katedra primární pedagogiky

2

Jak byste charakterizovali současné pojetí diagnostiky dítěte v MŠ?
Jak byla diagnostika pojmána v minulosti?

Diagnostický proces a jeho zaměření

v minulosti	v současnosti
Diagnostika se týkala vzdělávaného jedince (dítě, žák, student)	Předmětem je vše, co souvisí se vzdáváním (dítě, učitel, podmínky..)
Určené metody (zkoušení, prověřování), v MŠ nebyla diagnostika jmenovanou povinností	Diagnostikují učitelé, ale i rodiče...
Zaměření převážně na kognitivní složku osobnosti, v MŠ zúžena na přípravu dítěte na vstup do MŠ (ne učitelkami)	Diagnostikuje se celá osobnost (ne jen kognitivní složka)
Diagnostika sledovala normativní účely (sledovala odchylky od normy – chyby, nedostatky)	Sleduje se nejen minulost, ale pozitivní perspektiva

Etapy diagnostického procesu

- Vstupní – výsledkem je vstupní diagnóza
- Průběžná – výsledkem je průběžná diagnóza
- Výstupní – výsledkem je výstupní diagnóza

– Které diagnostické nástroje známe?

Práce ve skupině – Jak postupujeme při diagnostice? Které fáze diagnostika má? Co nesmíme vynechat?

Fáze diagnostického procesu

1. Přípravná - plánování diagnostického procesu (proč, koho, kdy, jak často a jakým způsobem diagnostikovat).
2. Realizační – sběr dat (dobrý průběh závisí na přípravě).
3. Zpracování údajů – uspořádání, třídění, analýza.
4. Vyhodnocení a interpretace dat – formulování diagnostického nálezu (pozor na kauzální atribuci – připisování příčin).
5. Finální etapa – formulace prognózy, opatření. Součástí je „sdělení“ diagnózy a prognózy.

– Které metody (výzkumné/diagnostické) znáte?

- pozorování (nestrukturované x strukturované)
- rozbor dětských výtvorů a prací
- rozhovor
- testy (školní zralosti)
- dotazník
- škály
- anamnéza
- sociogram

Modelové situace a návrh intervencí

– Seznamte se s modelovým případem dítěte a navrhňte na základě informací intervenci.

Cíle pedagogické diagnostiky v podmínkách školy

- Zjistit, posoudit a zhodnotit vývojové kroky přibližující se ke vzdělávacím očekáváním
- Zjistit vhodnost vzdělávacího programu
- Zjistit dovednosti učitelek
- Rozhodnout o pedagogických postupech

Cíle vycházejí ze smyslu diagnostiky

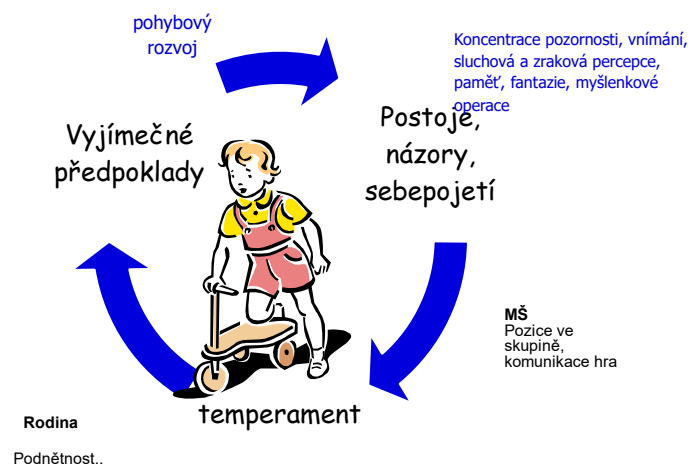
Zjistit, kde se dítě nachází ve svém vývoji, co tento vývoj ovlivňuje.

Poté připravit podmínky pro jeho optimální vzdělávání.

Případně zjistit obtíže dítěte, co je způsobuje, a pomoci je dítěti odstranit.

- ANAMNÉZA – co předcházelo současné situaci
- DIAGNÓZA – vyjádření současného stavu
- RETROGNÓZA – co mělo vliv a s jakým efektem na rozvoj dítěte, jak reagovalo (pedagogické působení)
- PROGNOZA – vyjádření předpokladů k dalšímu vývoji (rozvoji dítěte)

Předmět diagnostikování

Konkrétní situace

- Jaké dítě jste zvolili a proč
- Jak jste formulovali cíl?
- Jaké metody chcete použít?

Shrnutí

- Na co dbát při diagnostickém procesu?
 - pravidla, zásady

Doporučená literatura

Swierkoszová, J. (2014). *Pedagogická diagnostika dětského vývoje v praxi*.

Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě. Dostupné z

<https://projekty.osu.cz/svp/opory/38-pdf-Swierkoszova-SO.pdf>

MASARYKOVA
UNIVERZITA